

Advies Aanpak Aziatische Duizendknopen Hoe verspreiding via grondverzet te beperken of te voorkomen

Aan:	Gemeenten en Omgevingsdiensten in Gelderland
Opgesteld door:	GOO-werkgroep implementatie Omgevingswet (een sub-werkgroep heeft dit advies gemaakt, dat is vastgesteld in de GOO-werkgroep implementatie Omgevingswet).
Datum:	30 januari 2025
Status:	In het GOO werken betrokken overheid-organisaties in Gelderland samen aan adviezen die zijn bedoeld als hulpmiddel voor de praktijk.

Doel van dit advies

Aziatische Duizendknopen verspreiden zich door de aanwezigheid van resten van stengels en/of wortels in grond en maaisel door onderhoud van groen. Kleine resten van deze planten kunnen ontkiemen indien grond met deze resten elders weer wordt toegepast. Groenafval met resten van deze plant kan bij compostering van het groen leiden tot ontkieming op de plaats waar de compost wordt toegepast.

Omdat er in gemeentelijk beleid nog weinig aandacht wordt geschonken aan de verspreidingsroute via grond, geven wij in deze notitie een advies aan gemeenten en omgevingsdiensten in Gelderland hoe hiermee om kan worden gegaan.

Voor beide routes van verspreiding is goede informatie over standplaatsen van Aziatische Duizendknopen essentieel.

Mogelijkheden voor gemeentelijk beleid

Om verspreiding van Aziatische Duizendknopen via grondverzet te voorkomen zijn er meerdere mogelijkheden voor gemeentelijk beleid:

1. aantonen van de verdachtheid of onverdachtheid van een locatie waar grond wordt ontgraven op de aanwezigheid van Aziatische Duizendknopen d.m.v. vooronderzoek en locatie-inspectie (dit beleid is in de regio De Vallei van toepassing);
2. verbieden van de aanwezigheid van resten van Aziatische Duizendknopen in toe te passen grond en bagger met een aantoonplicht voor de initiatiefnemer. Dit leidt tot een plicht tot onderzoek (bemonsteren en analyse) indien er onvoldoende betrouwbare informatie beschikbaar is voor vooronderzoek. Voorschriften kunnen dan zijn:
  - a. Het is niet toegestaan grond en/of bagger elders toe te passen met daarin resten van Aziatische Duizendknopen.
  - b. Bij de melding voor het toepassen van grond en bagger moet worden aangetoond dat de grond en/of bagger geen resten van Aziatische Duizendknopen bevat.

Geadviseerd wordt om in het gemeentelijk beleid te focussen op het vooronderzoek (mogelijkheid 1) en niet op een verplichting voor initiatiefnemers onderzoek (monsternamen en analyse) te doen. Een verplichting tot onderzoek is naar verwachting een te zwaar middel voor initiatiefnemers en leidt mogelijk tot onnodig onderzoek en dus onnodige kosten.

Benodigde instrumenten bij mogelijkheid 1

Indien de gemeente kiest voor het voorschrijven van het aantonen van de verdachtheid of onverdachtheid voor Aziatische Duizendknopen van een locatie waar grond wordt ontgraven d.m.v. vooronderzoek en locatie-inspectie, wordt aanbevolen om de initiatiefnemers daarin vanuit de gemeente te ondersteunen.

Alleen indien het vooronderzoek goed wordt georganiseerd en gefaciliteerd, kan redelijk betrouwbaar worden vastgesteld of daar waar gegraven wordt (ook al is de plant niet meer waar te nemen) de bodem geen resten van stengels en/of wortels kan bevatten.

Dit beleid kan daarom alleen werken als voldaan is aan de volgende voorwaarden:

1. Er is een betrouwbare kaart die door iedereen kan worden geraadpleegd met daarop ingetekend de bekende standplaatsen van Aziatische Duizendknopen;
2. Er is een verplichting voor initiatiefnemers (iedereen die graaft of groen onderhoudt) om deze kaart te raadplegen.

Betrouwbare kaart

Om te komen tot een betrouwbare kaart van standplaatsen van Aziatische Duizendknopen, wordt gemeenten geadviseerd de volgende stappen te doorlopen:

- de mogelijkheid aanbieden voor burgers of partijen die beroepsmatig actief zijn in de leefomgeving het voorkomen van Aziatische Duizendknopen standplaatsen te melden;
- de meldingen die gedaan worden te (laten) verifiëren door deskundigen (van de gemeente);
- het weergeven van de geverifieerde meldingen op een kaart en deze ook te publiceren zodat raadpleging mogelijk is door iedereen die aan grondverzet doet of groen onderhoudt.

Om te stimuleren dat burgers, bedrijven en andere organisaties gaan melden, kunnen gemeenten de volgende acties nemen:

- periodieke publicatie van berichten in lokale nieuwskrantjes en het zoveel mogelijk geven van publiciteit aan inwoners en bedrijven van de gemeente (via de website van de gemeente);
- contractanten van de gemeente (iedereen die in de leefomgeving actief is) bij de uitvoering van werkzaamheden verplichten eventuele waarnemingen van standplaatsen van Aziatische Duizendknopen door te geven aan de gemeente;
- medewerkers van de gemeente die buiten actief zijn vragen waarnemingen door te geven;
- toezichthouders van omgevingsdiensten vragen waarnemingen door te geven.

Verplicht raadplegen

De volgende opties zijn er om er voor te zorgen dat initiatiefnemers vooronderzoek doen door het raadplegen van de kaart:

- regel(s) opnemen in het Omgevingsplan (publiek), voor elke initiatiefnemer die niet in opdracht van de gemeente werkt in het beheergebied van de gemeente;
- voorschriften opnemen bij het verlenen van vergunningen of maatwerkvoorschriften bij meldingen van milieubelastende activiteiten (saneren, graven, opslaan en toepassen);
- regel (s) opnemen in contracten met aannemers (privaat) die door de gemeente worden ingehuurd voor werkzaamheden in het beheergebied van de gemeente.

Contact

Bij vragen kunt u contact opnemen met de GOO-werkgroep Implementatie Omgevingswet via GOO@gelderland.nl.